

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥

శౌనక ఉవాచ

అశ్వత్థామ్నోపసృష్టేన బ్రహ్మశీర్షోరుతేజసా ।

ఉత్తరాయా హతో గర్భ ఈశేనాజీవితః పునః ॥ 1 ॥

తస్య జన్మ మహాబుద్ధేః కర్మాణి చ మహాత్మనః ।

నిధనం చ యథైవాసీత్స ప్రేత్య గతవాన్ యథా ॥ 2 ॥

తదిదం శ్రోతుమిచ్ఛామో గదితుం యది మన్యసే ।

బ్రూహి నః శ్రద్ధధానానాం యస్య జ్ఞానమదాచ్ఛుకః ॥ 3 ॥

సూత ఉవాచ

అపీపలధర్మరాజః పితృవద్ రంజయన్ ప్రజాః ।

నిఃస్పృహః సర్వకామేభ్యః కృష్ణపాదాబ్జసేవయా ॥ 4 ॥

సంపదః క్రతవో లోకా మహిషీ భ్రాతరో మహీ ।

జంబూద్వీపాధిపత్యం చ యశశ్చ త్రిదివం గతం ॥ 5 ॥

కిం తే కామాః సురస్వార్థా ముకుందమనసో ద్విజాః ।

అధిజవ్రుర్ముదం రాజ్ఞః క్షుధితస్య యథేతరే ॥ 6 ॥

మాతుర్గర్భగతో వీరః స తదా భృగునందన ।

దదర్శ పురుషం కంచిద్దహ్యామానోఽస్తతేజసా ॥ 7 ॥

అంగుష్ఠమాత్రమమలం స్ఫురత్పురటమౌలినం ।
అపీచ్యదర్శనం శ్యామం తడిద్వాససమచ్యుతం ॥ 8 ॥

శ్రీమద్ద్విర్లుచతుర్బాహులం తప్తకాంచనకుండలం ।
క్షతజాక్షం గదాపాణిమాత్మనః సర్వతోదిశం ।
పరిభ్రమంతముల్యాభాం భ్రామయంతం గదాం ముహుః ॥ 9 ॥

అస్తతేజః స్వగదయా నీహారమివ గోపతిః ।
విధమంతం సన్నికర్షే పర్వైక్షత క ఇత్యసౌ ॥ 10 ॥

విధూయ తదమేయాత్మా భగవాంధర్మగుభ్ విభుః ।
మిషతో దశమాసస్య తత్రైవాంతర్దధే హరిః ॥ 11 ॥

తతః సర్వగుణోదర్యే సానుకూలగ్రహోదయే ।
జజ్ఞే వంశధరః పాండోర్భూయః పాండురివౌజసా ॥ 12 ॥

తస్య ప్రీతమనా రాజా విప్రైర్థౌమ్యకృపాదిభిః ।
జాతకం కారయామాస వాచయిత్వా చ మంగలం ॥ 13 ॥

హిరణ్యం గాం మహీం గ్రామాన్ హస్త్యశ్వాన్ నృపతిర్వరాన్ ।
ప్రాదాత్స్వన్నం చ విప్రేభ్యః ప్రజాతీర్థే స తీర్థవిత్ ॥ 14 ॥

తమూచుర్బ్రాహ్మణాస్తుష్టా రాజానం ప్రశ్రయాన్వితం ।
ఏష హ్యస్మిన్ ప్రజాతంతౌ పురూణాం పౌరవర్షభ ॥ 15 ॥

దైవేనాప్రతిఘాతేన శుక్లే సంస్థాముపేయుషి ।
రాతో వోఽనుగ్రహార్థాయ విష్ణునా ప్రభవిష్ణునా ॥ 16 ॥

తస్మాన్నామ్నా విష్ణురాత ఇతి లోకే బృహచ్చవాః ।
భవిష్యతి న సందేహో మహాభాగవతో మహాన్ ॥ 17 ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
అప్యేష వంశ్యాన్ రాజర్షీన్ పుణ్యశ్లోకాన్ మహాత్మనః |
అనువర్తితా స్విద్యశసా సాధువాదేన సత్తమాః || 18 ||

బ్రాహ్మణా ఉచుః
పార్థ ప్రజావితా సాక్షాదిక్ష్యాకురివ మానవః |
బ్రహ్మణ్యః సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథిర్యథా || 19 ||

ఏష దాతా శరణ్యశ్చ యథా హ్యేశీనరః శిబిః |
యశో వితనితా స్వానాం దౌష్యంతిరివ యజ్వనాం || 20 ||

ధన్వినామగ్రణీరేష తుల్యశ్చార్జునయోర్ద్వయోః |
హుతాశ ఇవ దుర్ధర్షః సముద్ర ఇవ దుస్తరః || 21 ||

మృగేంద్ర ఇవ విక్రాంతో నిషేవ్యో హిమవానివ |
తితిక్షుర్వసుధేవాసౌ సహిష్ణుః పితరావివ || 22 ||

పితామహసమః సామ్యే ప్రసాదే గిరిశోపమః |
ఆశ్రయః సర్వభూతానాం యథా దేవో రమాశ్రయః || 23 ||

సర్వసద్గుణమాహాత్మ్యే ఏష కృష్ణమనువ్రతః |
రంతిదేవ ఇవోదారో యయాతిరివ ధార్మికః || 24 ||

ధృత్యా బలిసమః కృష్ణే ప్రహ్లాద ఇవ సద్గ్రహః |
ఆహరైషోఽశ్వమేధానాం వృద్ధానాం పర్యుపాసకః || 25 ||

రాజర్షీణాం జనయితా శాస్త్రా చోత్పథగామినాం |
నిగ్రహితా కలేరేష భువో ధర్మస్య కారణాత్ || 26 ||

తక్షకాదాత్మనో మృత్యుం ద్విజపుత్రోపసర్జితాత్ |
ప్రపత్యత ఉపశ్రుత్య ముక్తసంగః పదం హరేః || 27 ||

జిజ్ఞాసితాత్మయాథాత్మో మునేర్వ్యాససుతాదసౌ |
హిత్యేదం నృప గంగాయాం యాస్యత్యధ్ధాకుతోభయం || 28 ||

ఇతి రాజ్ఞ ఉపాదిశ్య విప్రా జాతకకోవిదాః |
లభాపచితయః సర్వే ప్రతిజగ్ముః స్వకాన్ గృహాన్ || 29 ||

స ఏష లోకే విఖ్యాతః పరీక్షిదితి యత్ప్రభుః |
గర్భే దృష్టమనుధ్యాయన్ పరీక్షేత నరేష్విహ || 30 ||

స రాజపుత్రో వవృధే ఆశు శుక్ల ఇవోడుపః |
ఆపూర్యమాణః పితృభిః కాష్ఠాభిరివ సోఽన్వహం || 31 ||

యక్ష్మమాణోఽశ్వమేధేన జ్ఞాతిద్రోహజిహాసయా |
రాజాలబ్ధధనో దధ్యావన్యత్ర కరదండయోః || 32 ||

తదభిప్రేతమాలక్ష్మ భ్రాతరోఽచ్యుతచోదితాః
ధనం ప్రహీణమాజప్తూరుదీచ్యాం దిశి భూరిశః || 33 ||

తేన సంభృతసంభారో ధర్మపుత్రో యుధిష్ఠిరః |
వాజిమేధైస్త్రీభిర్భీతో యజ్ఞైః సమయజధ్ధరిం || 34 ||

ఆపలాతో భగవాన్ రాజ్ఞా యాజయిత్వా ద్విజైర్పృపం |
ఉవాస కతిచిన్మాసాన్ సుహృదాం ప్రియకామ్యయా || 35 ||

తతో రాజ్ఞాభ్యనుజ్ఞాతః కృష్ణయా సహ బంధుభిః |
యయౌ ద్వారవతీం బ్రహ్మాన్ సార్జునో యదుభిర్వృతః || 36 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
ప్రథమస్కంధే నైమిషీయోపాఖ్యానే పరీక్షిజ్ఞన్మాద్యుత్కర్షో నామ
ద్వాదశోఽధ్యాయః ||